

***Върховен Съвет 33°
на България
Национален Изследователски
Институт “Стар и Приет
Шотландски Ритуал”***

***Supreme Council 33°
for Bulgaria
National Research Society
“Ancient and Accepted
Scottish Rite”***

06 април 2006 г.

Градеж № 29

Йоркския Обред (York Rite)

Йоркският Обред е втората от двете “прикачени” (appendant) структури на Свободното Зидарство в САЩ, в които може да продължи своето духовно израстване всеки достигнал степента Майстор Масон. Йоркският Обред е още известен като “Американския” Обред.

Старият Йоркски Обред, който е взимал името си от Английския град Йорк, се счита от много Масонски историци (Американски) за еманация на “истинското”, “оригинално” и неосакатено Масонство. Историческото основание за тези твърдения е разказа за Английския Крал, наскоро покръстен, който преди около 1000 години е издал първите “Сертификати” за създаването на “Зидарски гилдии” в град Йорк. Тези Гилдии са действали в течение на няколко десетилетия, след което са замряли, но традициите са се запазили и са били възродени в по-късни времена. В своята първоначална форма Йоркския Обред е включвал само трите първи символични степени – Чирак, Калфа и Майстор Масон.

Съвременният Йоркския Обред е дело на Томас Смит Уеб (1771-1819г.), който в профанската си битност е бил издател и който в 1797г. публикува книгата

“Свободно-зидарски Монитор или Илюстрации на Масонството” (Freemason’s Monitor or Illustrations of Masonry). В 1813г. Т.С. Уеб е избран за ВМ на ВЛ на Род Айланд. Това, което Уеб прави е да добави система от 10 допълнителни степени към първите три, които е групирал както следва:

- **Шапитрални степени (Chapter Degrees):** 4 до 7-ма степени, в т.ч. Марк Майстор (Mark Master), Стар Майстор (Past Master), Най-отличен Майстор (Most Excellent Master) и Майстор на Светата Кралска Арка Master of the Holy Royal Arch). Тези степени се работят в т.н. “Шапитри на Масоните на Кралската Арка” (Chapters of Royal Arch Masons);
- **Криптични степени (Cryptic Degrees):** 8 до 10- та степени, в т.ч. Кралски Майстор (Royal Master), Избран Майстор (Select Master) и Супер Отличен Майстор (Super Excellent Master). Работят се в “Съвети на Криптичните (от крипта, гробница) Масони” (Councils of Cryptic Masons);
- **Рицарски Темплиерски степени (Knight Templar Degrees):** 11 до 13-та степени, като всяка от тях е отделен Орден - Орден на Червения Кръст (Order of the Red Cross), Орден на Малта (Order of Malta) и Ордена на Храма (Order of the Temple). Членовете се явяват Рицари на съответния Орден. Всичките тези степени са християнски по своето съдържание и символика и изрично изискват желаещият да им се посвети да бъде вярващ християнин. Тези степени/Ордени се работят в “Командории на Ордена на Рицарите Темплиери”.

Афишираните роля и значение на изброените по-горе степени е да “допълнят и

Виж официалния Уеб-сайт: www.yorkrite.com

разширят смисъла и съдържанието на трите символични степени - Чирак, Калфа и Майстор Масон и нищо повече”.

Интересно обстоятелство се явява факта, че исторически степента “Кралска Арка” и “Марк Степените” са била част от символичното Масонство. В Англия Кралската Арка и сега продължава да бъде част от него, докато Марк Степените са изведени в отделна структура под шапката на Великата Ложа на Марк Степените. В Йоркския Обред обаче те са обособени като четири самостоятелни степени, в рамките на “Шапитралното” Масонство *.

Горното в известна степен важи и за другите два раздела на “Йоркския Обред” - Криптичните степени, които в Англия и редица други Ориенти на Англосаксонското Масонско пространство са част от “Ордена на Избраните Майстори” и Темплиерските степени, които пък са част от “Ордена на Червения Кръст на Константин” и “Ордена на Рицарите Темплиери и Рицарите на Малта”.

Трите “раздела” на Йоркския Обред са организирани под шапката на съответните местни и централни структури, а именно:

Шапитрите (Chapters) на Кралската Арка са организирани на щатско ниво във Велики Шапитри, които от своя страна са обединени от “Общ (Генерален) Велик Шапитър” на федерално ниво. Обръщението в Шапитрите е “Компаньон”. Най-висшия сановник е Великият Висок Жрец (Grand High Priest). Великият Висок Жрец е подчинен на съответната щатска ВЛ и на Великия Майстор. Съществува и “Общ (Генерален) Велик Шапитър на Масоните на Кралската Арка, Международен” (General Grand Chapter of Royal Arch Masons, International), на който са подчинени структурите на Кралската Арка извън САЩ и който се ръководи от “Общ (Генерален) Велик Висок Жрец” (General Grand High Priest).

Съветите на Криптичните степени са обединени във “Велики Съвети” (Grand Councils), на щатско ниво, и “Общ (Генерален) Велик Съвет” (General Grand Council) на федерално. **Командориите (в САЩ) или Пресепториите (Канада) на Рицарите Темплиери** са организирани във “Велики Командории” (Grand Commanderies) на щатско ниво и “Велик Лагер на Рицарите Темплиери на САЩ” (Grand Encampment of the Knights Templar of the USA) на федерално ниво, съответно “Суверенен Велик Приорат на Канада” (Sovereign Grand Priory of Canada) в Канада.

По принцип Великите Шапитри и Великите Съвети могат, а могат и да не се афилират към съответния Общ Велик Шапитър или Общ Велик Съвет на САЩ. Командориите обаче задължително членуват във Великия Лагер (САЩ) или Великия Приорат (Канада).

При **Шапитралното Масонство** съществува една допълнителна степен (освен четирите, споменати по-горе), която се присъжда само на масони, които са били Майстори на Съвети на Криптичните Масони. Това е т.н. степен “Трижди Прославен Майстор” (Thrice Illustrious Master). Освен това съществува и един почетен Орден – “Ордена на Иш Соди” (Order of Ish Sodi), който се присъжда с или без специална церемония.

Съставил: Брат Илия Коев
Канцелария на Върховен Съвет 33°